

Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması tədbirlərinin hüquqi, təşkilati və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir və bu sahədə yaranan münasibətləri tənzimləyir.

I f ə s i l

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

M a d d ə 1 . Əsas anlayışlar

1.0. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.0.1. **yod çatışmazlığı xəstəlikləri** - orqanizmdə yod çatışmazlığı nəticəsində qalxanabənzər vəzin funksiyalarının pozulması ilə əlaqədar yaranan patoloji vəziyyət (beyin funksiyalarının pozulması, uşaqsalma, uşağın ölü doğulması, ağıl kəmliyi, kretinizm və s.);

1.0.2. **yod çatışmazlığı xəstəliklərinin profilaktikası** - yod çatışmazlığı xəstəliklərinin qarşısının alınmasına yönəldilmiş tədbirlər;

1.0.3. **duzun yodlaşdırılması** - yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə qida və yem üçün istifadə olunan duzun yodla zənginləşdirilməsi prosesi.

M a d d ə 2 . Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan, digər normativ hüquqi aktlardan və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

M a d d ə 3 . Qanunun tətbiq dairəsi

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması sahəsində fəaliyyət göstərən bütün fiziki və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslərə şamil edilir.

M a d d ə 4 . Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması sahəsində dövlətin vəzifələri

4.0. Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

4.0.1. yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası ilə bağlı məqsədli dövlət proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi;

4.0.2. əhali arasında yod çatışmazlığı xəstəliklərinin yayılma dərəcəsinin öyrənilməsi, qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması;

4.0.3. əhalinin yodlaşdırılmış duza tələbatının təmin edilməsi məqsədi ilə iqtisadi, hüquqi və təşkilatı tədbirlərin həyata keçirilməsi.

II f ə s i l

Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması üzrə tədbirlər və yodlaşdırılmış duza tələblər

M a d d ə 5 . Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması üzrə tədbirlər

5.0. Azərbaycan Respublikasında yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması sahəsində aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilir:

5.0.1. əhalinin profilaktik müayinəsinin təşkili və yod çatışmazlığı olan xəstələrin aşkar edilməsi;

5.0.2. monitorinq məqsədi ilə ildə bir dəfə yod çatışmazlığı xəstəliklərinin dinamikasının və aparılan profilaktika tədbirlərin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi və nəticələri barədə əlaqədar orqanlara məlumat verilməsi;

5.0.3. yod çatışmazlığı xəstəliklərinin qarşısının alınmasına yönəldilmiş elmi tədqiqatların aparılmasının təşkili;

5.0.4. yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası tədbirləri haqqında əhalinin məlumatlandırılması və bu xəstəliklərin qarşısının alınması məsələlərinə dair sanitariya maarifinin mətbuat, radio, televiziya vasitəsi ilə təşkili, plakatların, bülletenlərin və s. nəşri;

5.0.5. Yodlaşdırılmış duzun istehsalı, idxalı və satışı sahəsində fəaliyyət göstərən bütün hüquqi və fiziki şəxslər üçün yodlaşdırılmış duzun keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsində standartlara, sanitariya-gigiyenik norma və qaydaların tələblərinə (bundan sonra standartlar və tələblər) əməl olunmasının məcburiliyi.

M a d d ə 6 . Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin profilaktikasına nəzarət

6.1. Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin profilaktikasına dövlət nəzarəti qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada öz səlahiyyətləri daxilində müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

6.2. Yodlaşdırılmış duzun keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinin standartlar və tələblərə uyğunluğunu müəyyən etmək məqsədi ilə duzdan götürülmüş nümunələrin ekspertizası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən aparılır.

6.3. Yodlaşdırılmış duzun keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində standartlara və tələblərə əməl olunmasına ictimai nəzarət qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir.

M a d d ə 7 . Yodlaşdırılmış duza tələblər

7.1. Qida və yem məqsədi ilə istifadə olunan duz yodlaşdırılmalı, onun keyfiyyəti, təhlükəsizliyi, tərkibindəki yodun miqdarına nəzarət metodları müvafiq standartlar və tələblərə uyğun olmalıdır. Duzun tərkibində yodun miqdarı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilir.

7.2. Duzun təmizlənməsi, istehsalı, yodlaşdırılması və satışı sanitariya-gigiyenik norma və qaydaların tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

7.3. Azərbaycan Respublikasına idxal edilən və ya respublikada istehsal olunan yodlaşdırılmış duzun qablaşdırılması, etiketləşdirilməsi, saxlanması, daşınması və satışı müvafiq standartlara və tələblərə əməl edilməklə həyata keçirilir.

7.4. Yararlılıq müddəti qurtarmış yodlaşdırılmış duzun istifadəsi, təkrar emalı və yenidən yodlaşdırılması qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunur.

M a d d ə 8 . Yodlaşdırılmış duzun sertifikatlaşdırılması

8.1. Yodlaşdırılmış duzun keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinin standartlar və tələblərə uyğunluğunu müəyyən etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal olunan yodlaşdırılmış duz qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada sertifikatlaşdırılır.

8.2. Duzun yodlaşdırılması və sertifikatlaşdırılması haqqında istehlakçılara qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada məlumat verilir.

8.3. Yodlaşdırılmamış duzun qida və yem məqsədi ilə istehsalı, satışı və Azərbaycan Respublikasına idxalı qadağandır.

M a d d ə 9 . Yodlaşdırılmış duzun istehsalının stimullaşdırılması

Əhalinin yodlaşdırılmış duza olan tələbatının təmin edilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasında yodlaşdırılmış duzun istehsalı sahəsində məqsədli investisiya, qiymət, kredit və subsidiya siyasəti həyata keçirilir.

III f ə s i l

YEKUN MÜDDƏALARI

M a d d ə 10 . Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunu pozan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən olunmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

M a d d ə 11 . Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütləvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması haqqında qanunvericiliyin pozulması nəticəsində vurulan zərərin ödənilməsi

Yodlaşdırılmış duzun istehsalı və satışını həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslər yeyinti məhsullarının keyfiyyət və təhlükəsizliyi sahəsində standartları və tələbləri pozduqda, insanların sağlamlığına vurduqları zərəri qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada ödəməyə borcludurlar.

M a d d ə 12 . Qanunun qüvvəyə minməsi

12.1. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

12.2. Bu Qanunun 8.3-cü maddəsi 2003-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti HEYDƏR ƏLİYEV